

VILIM RIBIĆ, LIDER NEZAVISNOG SINDIKATA ZNANOSTI I VISOKOG
OBRAZOVANJA I DOPREDSJEDNIK MATICE HRVATSKIH SINDIKATA

Lider Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja Vilim Ribić postao je drugo ime za nepopustljivost i dosljednost sindikata javnih službi koja će svojoj vrhunac dosegnuti u tjednu između 11. i 17. svibnja, kroz štrajkove i prosvjede zaposlenih u zdravstvu, školstvu i znanosti. U razgovoru za "Spektar" Ribić, među ostalim, poručuje kako će štrajkovi i prosvjedi postati svakodnevnica ako Vlada ostane na sadašnjem stajalištu da zamrzne plaće u javnim službama bez obvezivanja na povrat tako oduzetog novca zaposlenima.

Pozvali ste premijera Ivu Sanadera da se uključi u pregovore sa sindikatima javnih službi i spasi situaciju, procijenivši da sadašnji Vladini pregovarači jednostavno nisu dorasli zadaći. Hoće li se Sanader odazvati Vašem pozivu?

- O tome u ovom trenutku nema nikakvih naznaka; nadam se da to nije znak ravnodušnosti na bijes 180 tisuća zaposlenih u javnim službama. Nisam od tada s premijerom razgovarao.

Osim potpredsjednice Vlade Jadranke Kosor i ministra financija Ivana Šukera, nekompetentnima za pregovore i dogovore sa sindikatima poglasili ste i prošlog tjedna i GSV, napustivši ga.

- Rekao sam, i kod toga stojim, da je Gospodarsko-socijalno vijeće nekompetentno za pitanje plaća, o tome se nije trebalo ni raspravljati pred GSV-om. Plaće u javnim službama nisu se pred Vijećem našle na naš, nego na prijedlog Vlade. Do te prilike GSV nikada nije raspravljao o plaćama javnih službi, pa je ordinarna laž izrečena od strane predstavnika poslodavaca u Vijeću Dure Popijača, da to tijelo 80 posto svog vremena troši na plaće javnih službi i moj lik i djelo. Što se tiče mog odlaska sa sjednice GSV-a, do njega je došlo kada sam vidio da se GSV sastao da bi Vlada optužila sindikate za krah pregovora o plaćama i pridobila poslodavce i gospodarske sindikate za taj stav, a ne da bi se problem riješio. Nekompetentnost GSV-a izvire i iz nekompetentnosti predstava-

nika Vlade u njemu, u prvom redu ministra financija Ivana Šukera, koji svaki put rasturi svaku sjednicu, i pasivnosti potpredsjednice Vlade Jadranke Kosor, koja nije dovoljno udubljena u problem. Ministar Šuker u konfliktu je sa svima. Javna je tajna da se svada i s pojedinim ministrima. U svakom slučaju, mislim da u Vladi ima ljudi koji bi mogli bolje obaviti pregovarački i partnerski posao unutar GSV-a i odnosa sa sindikatima javnih službi.

Uzimate li ozbiljnim prijetnje ministra financija da možda neće biti novca ni za umanjene plaće u školstvu i zdravstvu, a kamoli za one koji Vi tražite?

- Ako neće biti novca za plaće, neće ih biti ni za mirovine, ni za državne investicije u infrastrukturi, naknade nezaposlenima, roditeljima. Zašto ministar financija ne govori na taj način, nego samo spominje naše plaće?

Ima li ikakve šanse da se prosvjedi i štrajkovi koje ste najavili za sredinu svibnja ove godine ne dogode, da dođe do dogovora s Vladom?

- Neke šanse ima, ali to ne ovisi o nama. Mi tražimo vraćanje sadašnjih pariteta naših plaća u odnosu na privatni sektor u vrijeme kada izademo iz krize. Da pojasnim, ako vi i ja danas imamo istu pla-

Vilim Ribić: 'Neka pokušaju razbiti naše jedinstvo. To je njihovo pravo.'

ću, a moja od 1. svibnja pada za šest posto zbog gospodarske krize, i još k tome vaša će do izlaska iz krize najvjerojatnije još porasti, onda tražim da se naše plaće ponovno izjednače kada se za to stvore uvjeti. Potreban rast moje plaće više nije šest, nego možda i deset posto. O tome tražimo čvrst sporazum s Vladom i preuzimanje obveza s njezine strane. Prema tome, ne tražimo ništa odmah, nikakve novce koji ne postoje, nego jamstva da nećemo pasti u vječno zaostajanje za plaćama u drugim sektorima.

Zašto Vlada ne želi preuzeti tu obvezu?

- Zato što vladajuće stranke koje čine Vladu, prije svih HDZ, vode proračunsku politiku usmjerenu na one dijelove biračkog tijela koje smatraju svojim glasačima. Posljedica je takve politike da se proračunski novac usmjerava u razne subvencije za održavanje propalih proizvodnji, čiji bi radnici očito bili protiv HDZ-a u slučaju drukčije politike, za infrastrukturne projekte na kojima se inzistira uoči i za lokalne izbore poput Pelješkog mosta, u potpore poljoprivrednicima bez jasnih i provjerljivih kriterija, u rukometne megad-

Milijarde kuna

•• Spremate li tužbe protiv države zbog zakona kojim su plaće zamrznute u državnim i javnim službama?

- Na tome se također radi, skupljamo argumentaciju o nezakonitosti izmjena Zakona o plaćama u državnim i javnim službama i suprotnosti tog akta u odnosu na konvencije Međunarodne organizacije rada. Kada i ako dođe vrijeme za podnošenje tužbi, neće se odmah raditi o tisućama, nego o nekoliko pilot-tužbi, da se testira ponašanje sudova. Nema smisla ići u avanturu i potrošiti veliki novac na te tužbe dok se ne vidi stav sudova.

•• Koliko bi novca državu moglo stajati obeštećenje javnih službi?

- Nemamo pravu procjenu, no u svakom slučaju radi se o nekoliko milijardi kuna obeštećenja.

Prosvjedi će postati naša svakodnevnica

Slovenija i Srbija smanjile su plaće svima u javnom sektoru, osim školstvu i zdravstvu. U našoj zemlji, "društvu znanja", napravljeno je potpuno suprotno, prvo je uzeto školstvu i zdravstvu

PIŠE VEDRAN MARJANOVIĆ SNIMA SINIŠA SUNARA / CROPIX

vorane itd. To se tako radi već godinama, a ceh plaćaju učitelji, profesori, medicinske sestre i drugi zaposlenici javnih službi. I sad bi nam opet, po ne znamo koji put, ispostavili račun za financiranje svojih izbornih ambicija.

Ako je riječ o podnošenju tereta recesije, onda valja, primjerice, voditi računa o tome da su Slovenija i Srbija smanjile plaće svima u javnom sektoru, osim školstvu i zdravstvu. U našoj zemlji, "društvu znanja", napravljeno je potpuno suprotno, prvo je uzeto školstvu i zdravstvu. A da pritom Vlada, što bi napravila svaka normalna vlast, nije rekla zaposlenima: Ljudi, mi vas cijenimo, poštujemo ono što radite i jamčimo vam vratiti status i razinu plaća kad se za to stvore uvjeti. Umjesto toga, Vlada je bez suvislog objašnjenja smanjila

plaće onima koji su već godinama ionako potplaćeni, ne dirajući primanja svih onih koja su puno bolja od primanja u javnim službama (državna poduzeća, lokalna uprava...). Takvu odluku mogao je donijeti samo netko bezimalo osjećaja za socijalnu pravdu, jednakost i međusobno poštovanje.

• **Bojite li se pokušaja Vlade i njezinih saveznika da razbije jedinstvo sindikata školstva, zdravstva i znanosti?**
- Neka pokušaju, to je njihovo pravo. Možda u tome i uspiju.

• **Kako će izgledati prosvjedi i štrajkovi koje pripremate za 11. svibnja i kasnije? Hoće li biti najveći do sada?**
- Rano je za takve procjene, tek provodimo referendum o štrajku među članstvom.

• **Što nakon štrajka?**
- Odmoriti se i pripremiti za nove štrajkove i prosvjede na jesen pod uvjetom da

PODJELE

Tuđman je polarizirao zemlju po pitanju politike prema BiH. Sadašnja vlast podijelila je zemlju proizvođači golemu količinu nepravde

sve ostane kako je sada.

• **Hoćete li pozvati članstvo da glasa protiv HDZ-a i njihovih satelita na lokalnim izborima?**

- Takva poruka nije potrebna. Naši članovi sami mogu zaključiti tko im što daje i oduzima, na nacionalnoj i lokalnoj razini.

• **Štrajk zaposlenih na sveučilištima koji pripremate poklopit će se sa studentskim prosvjedima, kojima se ne nazire kraj. Kako gledate na eskalaciju očito lošeg stanja na sveučilištima?**

- Te dvije stvari valja promatrati odvojeno, jer imaju potpuno različite povode. Studentski prosvjedi u Hrvatskoj izbili su u tjednu međunarodne studentske borbe protiv plaćanja studiranja. To je prava i jedina pozadina demonstracija, a sve drugo su naklapanja, među kojima je i ono da iza studentske blokade stojimo mi iz sindikata. Ono što se mi u Hrvatskoj moramo zapitati, ili, bolje rečeno, što se Vlada mora zapitati, jest zašto su ti studentski prosvjedi u nas prerasli u tako snažan, radikalni i masovan bunt. Očito je došlo do vrhunca dugogodišnjeg nezadovoljstva studenata ogromnom količinom nepravde koja vlada u našem društvu. Studenti jednostav-

no više ne žele trpjeti posljedice politike ove Vlade koja vodi računa samo o biračima stranaka koje ju podupiru i sastavljaju. Jedna studentska inicijativa koja bi u nekim drugim okolnostima ostala na sporednom kolosijeku javnog i društvenog života u nas je postala nacionalno pitanje jer studenti, njihove obitelji, prijatelji i javnost vide svu nepravdu i apsurd trenutka u kojem živimo.

• **Može li sve ovo o čemu govorite prerasti u još veći bunt protiv sadašnje vladajuće garniture?**

- Ono što sada imamo kad je u pitanju odnos vladajuće politike i ostatka države i društva vrlo je slično situaciji koja je bila potkraj vladavine HDZ-a i pokojnog predsjednika Franje Tuđmana. Tada smo imali Tuđmana koji je politički polarizirao cijelu zemlju na one koji su za njega i one koji su protiv politike prema BiH, eurointegracijama i po drugim pitanjima, pa i ekonomskim. Ova sadašnja vlast podijelila je zemlju prvenstveno po ekonomskim kriterijima, dok politički još uvijek postoji jedinstvo oko strateških ciljeva zemlje. Aktualni HDZ podijelio je zemlju i vrijednosno proizvođači veliku količinu nepravde i nedostatka obzira prema slojevima i grupama stanovništva koje ne smatra svojim biračima. U to očito ne uključuje učitelje i znanstvenike. Njima poklanja floskule o zemlji znanja.